

postri kuivsegu Bio-Life, mis seob niiskust ning annab kobedust. Sobib ka lehtpuu saepuru, kuid see laguneb kauem.

* Õhutustülitid hoidke suvel lahti, talvel keerake aga rohkem kinni. Lagunemisprotsess on külmal ajal aeglasem ja vajab vähem hapnikku, nii hoiate ka anumad soojust.

* Kui anum on kompostiga täitunud, võtke ülemist osa moodustav poolkera ära. Selle alt leiata mõnusa tiheda kompostikoogi. Kuna ülemine kiht pole veel jõudnud vajalikul määral laguneda, pange see eraldi ning kühveldage pärast nõu tühjendamist viimase põhja tagasi. Teine võimalus on keerata kompostri sisu hoiukohas tagurpidi – sel juhul saab toorem kiht seni järelvalmida, kuni ülemist osa kasutatakse.

* Kogemused näitavad, et kalendri-aasta viimane tühjendus peaks toimuma septembri esimesel poolel. Siis jõuab kompostri täita sügistööde käigus koguneva orgaanikaga. Ärge ehmatage, kui anum saab värsket materjali pilgeni täis; nädala pärast on sellest järel vaid pool ning võite lisada uut.

Kevadel uuele ringile

Keskmine pere toodab talve jooksul toidujäätmeid parasjagu nii palju, et kompost ei hakka kevadeks üle ajama. Lagunemise tempo on tasakaalus uute koguste lisandumisega. Kevadel laske kompostil sealsamas järelvalmida mai keskpaigani ning alles seejärel tühjendage anum.

Globe'is saab kompost valmis aastaga. Kompostris tõuseb temperatuur 40–50 kraadini, mille juures käärimisprotsess on väga aktiivne. Umbrohuseemned hakkavad idanema, kuid idud hukuvad. Lagunemine on tõhus ka seetõttu, et õhuvoogu saab täpselt reguleerida. Kui anum on liiga palju või liiga vähe õhku, ei kulge protsessid nii, nagu vaja.

Lagunemise käigus väheneb orgaaniliste jäätmete kogumass 7–10 korda. Muruniidet pilgeni täis pandud Globe'i sisu on kolme päeva pärast vajunud poole peale ning nädal hiljem on põhjas vaid õhuke kiht.

Massi happesust hoiavad kontrolli all munakoored, mis koosnevad kaltsiumist ja on sisuliselt lubja eest. Komposti lämmastikusisalduse tõstmiseks võite sellele lisada veidi kuivkäimla fekaale või sõnnikut.

Kui osta, siis juba korralik, soojustatud ja kinnine kompostor. Müügil on ka ilma põhjata mudelid, mis sisuliselt kujutavad endast kompostihunniku katet. Protsessid pole seal nii tõhusad, ligi pääsevad rotid ja hiired.

TARGU TALITA

Kaks kõrvitsat ja melon

Mai alguses on paras aeg potti pista kõrvitsa- ja meloniseeme.

Harilik kõrvits (*Cucurbita pepo*) 'Baby Bear'

Paljud kurdavad, et kõrvitsad kasvavad liiga suureks. Nende röömuks on tulnud müügile minikõrvitsa seeme. Taimel on keskmiselt 6–8 vilja läbimõõduga 12–15 cm. Tumeoranžid väikesed viljad säilivad hästi, talvel on nad köögis ja toaski tore kaunistus. Minikõrvitsat on vahva kasvata da ka rõdul ja terrassil potis. Kindlasti saab temast laste suur lemmik. Pakis on u 10 seemet. Schetelig.

Suureviljaline kõrvits ehk hiigelkõrvits (*Cucurbita maxima*) 'Marina di Chioggia'

Väga vana Itaaliast Veneetsia lähedalt pärit sort, mida peetakse maailmas üheks ilusaimaks kõrvitsaks. Tema suured arhailise välimusega viljad on tume-sinakasrohelist värvi, põnevalt ribilised ning suurte tahumatute kühmudega. Koor on paks, kollakasoranž viljaliha aga magus ja tugeva meeldiva aroomiga. Taim kasvatab jõulised väädid, vili kaalub 4–6 kg.

Suureviljaline kõrvits on harilikust hilisem ning suuremate viljadega. Ta nõuab kasvamiseks rohkem soojust, andke talale aia kõige soojem kasvukoht. Säilib hästi. Akone; Seston.

Melon (*Cucumis melo*) 'Emir' F₁

Saagikas varajane hübriidsort, mis ei lase end häirida jahedamal ilmal. Taim kasvatab 4–5 vilja, mis igauks kaalub u 1–1,2 kg. Tihe tumeoranžikas viljaliha on mahlakas ja magus. Haiguskindel sort.

Meloniseeme idaneb 20° juures juba nädalaga ning ka tõusmete algareng on väga kiire. Sellepärast võib seemned potti pista isegi veel mai teisel nädalal. Juuni alguseks jõuavad taimed kasvada parajalt suureks, et need välja istutada. Aiamaailm.

